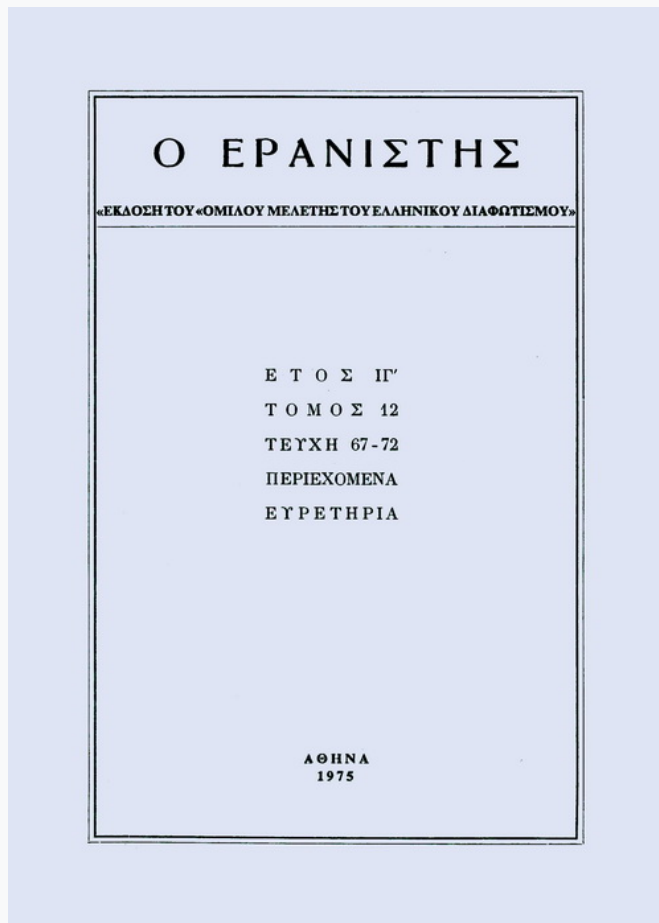

The Gleaner

Vol 12 (1975)

Ευρυδίκη Δημητρακοπούλου

Αικατερίνη Κουμαριανού

doi: [10.12681/er.10043](https://doi.org/10.12681/er.10043)

Copyright © 2016, Αικατερίνη Κουμαριανού

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

To cite this article:

Κουμαριανού Α. (2016). Ευρυδίκη Δημητρακοπούλου. *The Gleaner*, 12, 96–97. <https://doi.org/10.12681/er.10043>

ΤΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΥΡΥΔΙΚΗ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

“Αν χρειαζόταν να συνοψίσω μέσα σε μια μόνο φράση την προσωπική μου άποψη για την Ευρυδική Δημητρακοπούλου, θα έλεγα ότι αυτή ή τόσο εϋθραυστη, φαινομενικά τουλάχιστον γυναίκα, αποτελούσε μιάν άκροαία περίπτωση ακατάβλητης δύναμης και εργατικότητας. Μπορεί ή αποτίμηση αυτή να φανεί ύπερβολική άκόμενη και σε όσους την έ γνώρισαν από κοντά, γιατί τίποτα σχεδόν στην παρουσία της δέν προκαλούσε αυτή την έντύπωση. “Ηρεμη και άθρουβη κυκλοφορούσε μέσα στη Γεννάδειο Βιβλιοθήκη όπου έξοϋσε τόν περισσότερο από τόν καθημερινό χρόνο της. Γράφω «έξοϋσε», ήθελημένα, και δέν γράφω «εργαζόταν», γιατί ή σχέση της με την Βιβλιοθήκη δέν είχε τίποτα από την συμβατικότητα πού χαρακτηρίζει, κάποτε και στις καλύτερες περιπτώσεις, την σχέση του ανθρώπου με την εργασία του. Για την Εϋρω, όπως την αποκαλούσαν φίλοι και συνεργάτες, ή ζωή έπαιρνε όλο τó νόημα και τó περιεχόμενό της από τη Γεννάδειο και μέσα στη Γεννάδειο. Χωρίς άσκοπους συναισθηματισμούς ή άκαιρες ενδαισθησίες λειτουργούσε με πλήρη συναίσθηση και επίγνωση τής επιλογής πού είχε κάνει από μιá στιγμή τής ζωής της κι ύστερα και την ακολουθούσε άνυποχώρητα, δίχως μικροσυμβιβασμούς άκόμενη κι όταν έπρόκειτο για προβλήματα πού τής δημιουργούσε ή πάντα έπισφαλής ύγεία της.

“Η Γεννάδειος στάθηκε τó πάθος τής ζωής της —χωρίς να είναι και τó μοναδικό. “Εντούτοις, με τόν καιρό ή άφοσίωσή της στην Βιβλιοθήκη εκάλυψε όλη σχεδόν την δραστηριότητά της, έπαιρνε όλο τόν χρόνο της· μόνη έξαίρεση ή άπασχόλησή της με θέματα πού σχετίζονταν με τη βελτίωση τών έλληνικών βιβλιοθηκών και τών βιβλιοθηκονομικών σπουδών στον τόπο μας. Γι αυτό τó λόγο άλλωστε εγκατέλειψε τις προσωπικές φιλολογικές της εργασίες, γύρω από τόν άμερικανικό φιλελληνισμό, τις όποιες είχε αρχίσει να παρουσιάζει στα μεταπελευθερωτικά χρόνια. Βαθμιαία, ή προσωπική φιλολογική συμβολή της περιορίστηκε σε βιβλιογραφικές εργασίες πού είταν αποτέλεσμα τών συνεχών άναζητήσεών της. “Εδωσε επίσης τó μέτρο τής εργατικότητάς της και τών γνώσεών της στα θέματα τής έλληνικής βιβλιογραφίας στην προετοιμασία του Καταλόγου τής Γενναδείου ó όποιος δημοσιεύτηκε τó 1968.

Τό βιβλίό δέν τó είδε ποτέ όπως πολλοί βιβλιόφιλοι ως αντικείμενο συλλεκτικού πάθους· τó αντιμετώπιζε, και σ' αυτό την βοήθησε ή σω-

στὰ θεμελιωμένη ἀνθρωπιστικὴ παιδεία τῆς, ὡς ἐργαλεῖο μελέτης καὶ ὡς μέσον γιὰ τὴν προαγωγὴν τῆς ἐπιστημονικῆς ἐρευνας. Λόγοι ποὺ ἔκαναν ἐξαιρετικὰ πολύτιμη τὴν βοήθειά τῆς σὲ ὅσους τὴν ζητοῦσαν, εἴτε ἐπρόκειτο γιὰ νεοφώτιστους ἐρευνητὲς ἢ γιὰ ὄριμους μελετητὲς τῆς νεοελληνικῆς ἱστορίας. Τὸ πάθος τῆς γιὰ τὴν βιβλιογραφικὴ ἐπακρίβωση, γιὰ τὴν ἀνίχνευση τῆς σωστῆς πληροφορίας δὲν τὸ κατασίγαζε παρὰ μόνον ἢ σωστή, πλήρη καὶ συγκεκριμένη ἀπάντηση στὸ πρόβλημα ποὺ τῆς εἶχε τεθεῖ.

Στὰ χρόνια τῆς Κατοχῆς, ὅταν ἡ Βιβλιοθήκη εἶχε κλείσει γιὰ τὸν φόβο διαρπαγῆς τῶν βιβλίων ἀπὸ τοὺς ξένους κατακτητὲς, ἡ Εὐρυνδίκη Δημητρακοπούλου διατηροῦσε ἓνα μικρὸ γραφεῖο στὸ ἀπέναντι κτίριο τῆς Ἀμερικανικῆς Σχολῆς Κλασσικῶν Σπουδῶν ὅπου στεγάζονταν ὑπηρεσίες τοῦ Σουηδικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ. Συνεπῆς ὅπως εἶταν πάντοτε, δὲν διέκοψε οὔτε γιὰ μιὰ στιγμή τὴν ἐργασίαν τῆς μέσα στὰ δύσκολα ἐκεῖνα χρόνια ποὺ εἶχε μείνει μόνη νὰ φροντίζει τὴ Βιβλιοθήκη. Μὲ τὸ προσωπικὸ τῆς κλειδὶ ἀνοίγε μὲ μύριες προφυλάξεις τὴν πόρτα τῆς Γενναδεῖον, ἔπαιρνε κάμποσα βιβλία καὶ ξαναγύριζε στὸ γραφεῖνάκι τῆς ὅπου συνέχιζε μεθοδικὰ τὴν καταγραφή καὶ τὴν καταλογογράφησίν τούς.

Στὰ τελευταῖα χρόνια, παρόλο ποὺ εἶχε συμπληρώσει καὶ μὲ τὸ παραπάνω τὰ συμβατικὰ τουλάχιστον ὅρια τῆς ἐπαγγελματικῆς ἀπασχόλησης καὶ ἔπρεπε συνεπῶς νὰ ἀποχωρήσει ἀπὸ τὴν ἐνεργὸν ὑπηρεσία, ἐξακολουθοῦσε νὰ ἐργάζεται στὴ Βιβλιοθήκη. Μὲ τὴν σεμνότητα ἀλλὰ καὶ τὴν σιγουριά τοῦ ἀνθρώπου τῆς δικῆς τῆς ἀξίας καὶ τῆς δικῆς τῆς προσωπικότητος, καθισμένη τώρα πίσω ἀπὸ ἓνα μικρὸ τραπεζάκι, συνέχιζε ἀκούραστη τὴν ἐργασίαν τῆς πάντα παρούσα, πάντα πολύτιμη.

Μέσα σ' αὐτὸ τὸν χῶρο ἔζησε —στὴν πλήρη σημασία τοῦ πράγματος— ἀπὸ τὰ 1937, ὅταν πρωτοῆλθε ἀπὸ τὴς Ἠνωμένες Πολιτεῖες ὅπου εἶχε πάει μετὰ τὴς σπουδῆς τῆς στὴν Κωνσταντινούπολη καὶ στὴν Ἀθήνα γιὰ νὰ σπουδάσει βιβλιοθηκονομία, ὡς τὸν περασμένο Μάιο, ὅταν ἡ ἀρρώστεια ποὺ χρόνια τὴν βασάνιζε τὴν κατέβαλε τελειωτικά.

Δὲν θὰ ἤθελα νὰ τελειώσω αὐτὸ τὸ σημείωμα χωρὶς νὰ μνημονεύσω μιὰν ἄλλη ἔκφραση τῆς προσωπικότητός τῆς ποῦ, πρέπει νὰ πῶ, ἐξάφνιασε πολλοὺς ἀπὸ ἐκείνους ποὺ τὴν ἐγνώριζαν ὡς ἀνθρωπομὴ ἀσχολούμενο μὲ τὴν πολιτικὴ καὶ τὰ κοινά. Πρόκειται γιὰ τὴν παρουσία τοῦ ὀνόματός τῆς σὲ πολλὰ ἀπὸ τὰ κείμενα ἀποδοκιμασίας τῆς δικτατορίας ποὺ εἶδαν τὸ φῶς στὴ διάρκεια τῆς ἐπταετίας.

Αἰκατερίνη Κουμαριανοῦ